

Utrikesdepartementet

Formell styrning relaterad till den feministiska utrikespolitiken

Den feministiska utrikespolitiken karaktäriseras av ett systematiskt arbete som bland annat bedrivs genom formell styrning för maximalt genomslag. Nedan redovisas exempel på denna styrning.

Utvecklingssamarbetet

Jämställdhet är en tydlig tematisk inriktning i det policyramverk för svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd som regeringen beslutade om 2016 (Skr. 2016/17:60). Ramverket slår också fast att allt utvecklingssamarbete ska jämställdhetsintegreras.

Regeringen tog i juni 2015 beslut om att ändra Sidas förordning. Den nya versionen av förordningen föreskriver att Sidas verksamhet ska utgå från och genomsyras av 1. ett rättighetsperspektiv och fattiga människors perspektiv på utveckling, 2. ett integrerat miljö- och klimatperspektiv, 3. ett integrerat jämställdhetsperspektiv som inkluderar en analys av kvinnors och flickors respektive mäns och pojkars situation, och 4. ett integrerat konfliktperspektiv i utvecklingssamarbetet.

Sida är också del av den svenska regeringens utvecklingsprogram för jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM). Utvecklingsprogrammet startade 2013 med 18 pilotmyndigheter. Regeringen utökade detta uppdrag 2015 och 2016 till att idag omfatta ett 60-tal verksamheter. Även Folke Bernadotteakademien (FBA) är en del av programmet.

Utöver ovan stärkta skrivning om jämställdhetsintegrering tog regeringen den 12 april 2018 beslut om Sveriges första globala strategi inom utvecklingssamarbetet som är helt inriktad på jämställdhet och kvinnors rättigheter. Strategin gäller 2018-22 och omfattar ca 1,2 miljarder kronor.

Kvinnor, fred och säkerhet

Regeringen tog 2016 beslut om en ny nationell handlingsplan för genomförande av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2016–2020.

FBA är Sveriges expertmyndighet inom kvinnor, fred och säkerhet vilket återfinns i instruktionen för myndigheten. Myndigheten nyttjas särskilt i frågor relaterade till den feministiska utrikespolitiken. Till exempel administrerar och förvaltar FBA det kvinnliga medlingsnätverk som startades 2015.

I FBA:s regleringsbrev för 2018 återfinns följande skrivningar:

- 1. FBA ska bidra till genomförandet av den nationella handlingsplanen för genomförande av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2016-2020. Myndigheten ska bland annat genom ett redaktörskap stödja Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) i framtagandet av Sveriges rapport avseende genomförande och uppföljning av handlingsplanen.*
- 2. FBA har i enlighet med tidigare uppdrag redovisat en plan för hur jämställdhetsintegrering under 2016-2018 ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen. Myndigheten ska redovisa åtgärder och resultat av arbetet med jämställdhetsintegrering i myndighetens årsredovisningar för 2016-2018. Myndigheten ska även lämna en delredovisning i särskild ordning senast den 22 februari 2018, och då beskriva och analysera resultatet av genomfört arbete 2016-2017.*

Budgetpropositionen

Ett tydligt mål om genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet har satts upp, vilket följs upp årligen. Inom utvecklingssamarbetet har jämställdhet blivit ett eget resultatområde och mål

har satts upp i linje med den feministiska utrikespolitiken. Vad gäller handel och främjande har detta område gått ifrån ett frånvarande jämställdhetsperspektiv i budgetpropositionen till att jämställdhet finns med som bedömningsgrund i den internationella handelspolitiken.

Utrikesförvaltningen

Utrikesdepartementet har vidtagit en rad åtgärder inom sin egen formella styrning, exempelvis genom att anta en årlig handlingsplan för feministisk utrikespolitik genom det regeringskanslibeslut som även gäller verksamhetsplanen för utrikesförvaltningen. I och med att handlingsplanen för den feministiska utrikespolitiken ingår i utrikesförvaltningens verksamhetsplan genomsyrar handlingsplanens mål utrikesförvaltningens planering och följs upp av och med ordinarie chefer, i ordinarie processer och på årsbasis.

I 2018 års verksamhetsplan för utrikesförvaltningen anges arbetet med den feministiska utrikespolitiken som prioriterat mål A1, det vill säga det första nämnda målet. Den feministiska utrikespolitiken har även stått med i tidigare verksamhetsplaner.

I regeringens utrikesdeklaration har den feministiska utrikespolitiken nämnts varje gång de senaste fyra åren.

Exportkreditnämnden

Exportkreditnämnden ska i årsredovisningen för 2018 redovisa hur myndigheten under året, inom sitt verksamhetsområde, bidragit till genomförandet av regeringens feministiska utrikespolitik.

Business Sweden

Business Sweden ska i årsredovisningen för 2018 redovisa hur man under året, inom sitt verksamhetsområde, bidragit till genomförandet av regeringens feministiska utrikespolitik.

Svenska institutet

Svenska institutet ska inom ramen för hela sitt verksamhetsområde bidra till genomförandet av den feministiska utrikespolitiken, politiken för global utveckling och Agenda 2030. SI fick även av UD i uppdrag att ansvara för förberedelser, genomförande och uppföljning av Stockholm Forum on Gender Equality våren 2018. Uppdraget genomfördes i nära samråd med Sida och FBA. Inom ramen för exportstrategin ska SI enligt regleringsbrevet även utarbeta och genomföra ett ledarskapsprogram riktat till unga kvinnliga ledare och entreprenörer i Saudiarabien (SHE Leads). Programmet ska genomföras i nära samråd med Sveriges ambassader i regionen.

Kommerskollegium

Jämställdhetsambitionerna i den formella styrningen av Kommerskollegium har som en konsekvens av den feministiska utrikespolitiken höjts. I 2015 års regleringsbrev nämns jämställdhet eller feministisk utrikespolitik inte alls. I regleringsbrevet för 2016 formulerades ett uppdrag att bistå med expertstöd och bidra till att utveckla den feministiska utrikespolitiken:

Kommerskollegium ska inom ramen för sin skyldighet att bistå med expertstöd i frågor som regeringen prioriterar, när så är påkallat, bidra till att utveckla regeringens feministiska utrikespolitik. Som ett led i utvecklandet ska kollegiet i samråd med Regeringskansliet ta fram analyser och underlag inom det handelspolitiska området.

Sedan 2017 är feministisk utrikespolitik det första målet och återrapporteringskravet i Kommerskollegiums regleringsbrev, inklusive i regleringsbrevet för 2018:

Kommerskollegium ska i årsredovisningen för 2018 redovisa hur myndigheten under året, inom sitt verksamhetsområde, bidragit till genomförandet av regeringens feministiska utrikespolitik.

Styrningen av UD:s övriga myndigheter och institutioner har också setts över och kompletterats där det har funnits behov.